

Nuorisovaltuusto

29.10.2024

Kokoustiedot

Aika 29.10.2024 klo 17:00 - 18:16

Paikka Kokoustila Bodominjärvi (Tekniikantie 15, 1. krs, Espoo) + Etäyhteys (Teams)

Läsnä	Määttä Fanny	puheenjohtaja	
	Rantatupa Pauli	1. varapuheenjohtaja	
	Taimela Waula	2. varapuheenjohtaja	
	Ala-Kojola Outi	jäsen	
	Dimitriou Andreas	jäsen	
	Jolkkonen Otso	jäsen	poistui klo 17.37
	Kari Selma	jäsen	
	Korsu Alvar	jäsen	
	Kvarnström Agnes	jäsen	
	Lybeck Severi	jäsen	
	Manninen Miko	jäsen	
	Meriluoto Viljami	jäsen	
	Pohjanmaa Kaisa	jäsen	
	Rebane Karl-Jakob	jäsen	
	Tallgren Liisa	jäsen	
	Sukselainen Iida	jäsen	
	Vyzhletsova Vladislava	jäsen	saapui klo 17.06
	Ahlström Mari	palvelualuejohtaja, lasten, nuorten ja perheiden palvelut	
	Jansson Hermann	asiakasmaksu- ja laskutuspäällikkö	poistui klo 17.49
	Tammilehto Noora	hallinnon asiantuntija, sihteeri	
Poissa	Keinänen Aaron	jäsen	
	Saukkola Vilhelmiina	jäsen	

Allekirjoitukset

Fanny Määttä
puheenjohtaja

Noora Tammilehto
sihteeri

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty

Karl-Jakob Rebane
pöytäkirjantarkastaja

Kaisa Pohjanmaa
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Tämä pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa 05.11.2024

Käsitellyt asiat

Pykälä	Liite	Otsikko	Sivu
§ 49		Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	4
§ 50		Työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjan tarkastajien valinta	5
§ 51	1, 2	Lausunnon antaminen aluehallitukselle vuoden 2025 talousarviosta ja vuosien 2025-2027 taloussuunnitelmasta sekä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuihin esitettävistä muutoksista vuodelle 2025	6
§ 52	3	Nuorisovaltuuston aloite: Mielenterveystarkastuksien toteuttaminen	9
§ 53		Ilmoitusasiat	12

§ 49

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen**Päätösehdotus**

Puheenjohtaja päättää todeta kokouksen läsnäolijat sekä kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi hallintosäännön 71 § mukaisesti.

Käsittely**Päätös**

Puheenjohtaja päätti todeta kokouksen läsnäolijat sekä kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi hallintosäännön 71 § mukaisesti.

Selostus

Hallintosäännön 71 § mukaan avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Hyvinvointialuelain 108 § mukaan muu toimielin kuin aluevaltuusto on päätösvaltainen, kun yli kuin puolet jäsenistä on läsnä. Läsnä oleviksi katsotaan myös toimielimen jäsenet, jotka osallistuvat kokoukseen sähköisesti.

Hallintosäännön 69 § mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsussa on mainittava, mitä toimielimen päätöksentekotapaa noudatetaan kunkin asian kohdalla.

Hallintosäännön 77 § mukaan kokous voidaan pitää sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla (sähköinen kokous). Asioista voidaan päättää sähköisesti ennen kokousta (sähköinen päätöksentekomenettely).

Hallintosäännön 69 § mukaan kokouskutsu toimitetaan, mikäli mahdollista, 5 päivää ennen kokousta. Kokouskutsun yhteydessä toimitetaan kokouksen esityslista, jossa tulee olla selostus ja päätöksenteon perustelut kustakin käsiteltävänä olevasta asiasta ja päätösehdotus. Kokouskutsu voidaan toimittaa myös sähköisesti.

§ 50

Työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätösehdotus

Nuorisovaltuusto päättää

1. hyväksyä kokouksen työjärjestyksen;
2. valita pöytäkirjan tarkastajiksi jäsen Pohjanmaan ja jäsen Rebanen ja
3. myöntää tarvittavat läsnäolo- ja puheoikeudet.

Käsittely

Jäsen Vyzhletsova saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 17.06.

Päätös

Nuorisovaltuusto päätti

1. hyväksyä kokouksen työjärjestyksen;
2. valita pöytäkirjan tarkastajiksi jäsen Pohjanmaan ja jäsen Rebanen ja
3. myöntää läsnäolo- ja puheoikeudet lasten, nuorten ja perheiden palvelualuejohtajalle Mari Ahlströmille, asiakasmaksu- ja laskutuspäällikkö Hermannille ja varajäsen Anton Berendelle, joka saapui kokoukseen esittelemään tekemänsä aloitteen.

Selostus

Hallintosäännön 71 § mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimita toisin päätä. Toimita voi päätää ottaa käsiteltäväksi sellaisenkin asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa. Hallintosäännön 78 § mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Läsnäolo- ja puheoikeus nuorisovaltuuston kokouksissa

Läsnäolo- ja puheoikeudesta nuorisovaltuusto päättää toimintasäännössään.

3877/02.02.00/2024

Nuorisovaltuusto 29.10.2024 § 51

§ 51

Lausunnon antaminen aluehallitukselle vuoden 2025 talousarviosta ja vuosien 2025-2027 taloussuunnitelmasta sekä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuihin esitettävistä muutoksista vuodelle 2025

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Rajahalme Ville
Jansson Hermann
Virtanen Toni

Päätösehdotus

Nuorisovaltuusto päättää

1. antaa lausunnon aluehallitukselle vuoden 2025 talousarviosta ja vuosien 2025-2027 taloussuunnitelmasta sekä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuihin esitettävistä muutoksista vuodelle 2025 ja
2. tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa.

Käsittely

Pöydälle tuotiin uusi liite "Nuorisovaltuuston lausunto hyvinvointialuejohtajan ehdotuksesta vuoden 2025 talousarvioksi sekä vuosien 2025–2027 taloussuunnitelmaksi sekä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuihin esitettävistä muutoksista vuodelle 2025".

Jäsen Jolkkonen poistui kokouksesta pykälän käsittelyn aikana klo 17.37.

Asiakasmaksu- ja laskutuspäällikkö Jansson poistui kokouksesta pykälän käsittelyn aikana klo 17.49.

Päätös

Nuorisovaltuusto päätti yksimielisesti

1. hyväksyä päätösehdotuksen ja
2. tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa.

Selostus

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue pyytää lausuntoja vuoden 2025 talousarviosta ja vuosien 2025–2027 taloussuunnitelmasta sekä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuihin esitettävistä muutoksista vuodelle 2025.

Tausta

Hyvinvointialuelain (611/2021) 32 §:n mukaan vaikuttamistoimielimille tulee antaa mahdollisuus vaikuttaa hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on tai joilla vaikuttamistoimielin arvioi olevan merkitystä lasten ja nuorten, ikääntyneen väestön tai vammaisten henkilöiden ja heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta, ja vaikuttamistoimielimet tulee ottaa mukaan osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen hyvinvointialueella.

Hyvinvointialuejohtaja on julkaissut esityksensä vuoden 2025 talousarvioksi ja vuosien 2025–2027 taloussuunnitelmaksi 23.10. Aluehallitus merkitsee esityksen tiedoksi 28.10. kokouksessaan ja lähettää sen aluevaltuuston neuvottelutoimikunnan käsittelyyn 4.11.2024 alkaen. Aluehallituksen on määrä käsitellä talousarvio ja -suunnitelma kokouksessaan 25.11.2024 ja aluevaltuuston kokouksessaan 10.12.2024.

Osana neuvotteluja käsitellään myös sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuihin esitettäviä muutoksia.

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut perustuvat asiakasmaksulakiin (734/1992) ja sitä täydentävään asetukseen (912/1992). Hyvinvointialueet voivat päättää asiakasmaksulain ja -asetuksen puitteissa sosiaali- ja terveystalouksista perimistään maksuista. Lailla ja asetuksella säädellään tiettyjen maksujen enimmäismääriä, tulorajoja ja vähimmäiskäyttövaroja sekä säädetään maksujen perusteista. Jos maksujen enimmäismäärästä ei ole säädetty, se voi olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvan kustannuksen suuruinen.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen asiakasmaksut on vahvistettu aluevaltuustossa 12.12.2024 § 72.

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuihin esitetään vuodelle 2025 muutoksia, jotka perustuvat valtioneuvoston asetuksella muutettuihin maksujen enimmäismääriin ja hyvinvointialueella valmisteltuihin palveluiden kannalta tarkoituksenmukaisiin muutoksiin.

Liitteet

- 1 Hyvinvointialuejohtajan esitys talousarvioksi vuodelle 2025 ja taloussuunnitelmaksi vuosille 2025-2027
- 2 Nuorisovaltuuston lausunto

Oheismateriaali

Tiedoksi Täytäntöönpano

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Pöytäkirja

8/12

Nuorisovaltuusto

§ 51

29.10.2024

Päätöshistoria

25/00.01.02/2024

Nuorisovaltuusto 29.10.2024 § 52

§ 52

Nuorisovaltuuston aloite: Mielen terveystarkastuksien toteuttaminen

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Tammilehto Noora

Päätösehdotus

Nuorisovaltuusto päättää hyväksyä aloitteen esityksen mukaisesti ja lähettää aloitteen vastuussa olevan viranhaltijan valmisteltavaksi.

Käsittely

Pöydälle tuotiin uusi liite "Aloite mielen terveystarkastuksien toteuttamisesta Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella", johon lisättiin aloitetta kannattavien nuorisovaltuutettujen nimet.

Päätös

Nuorisovaltuusto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Hallintosäännön 82 §:n mukaan hyvinvointialueen jäsenellä sekä hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimillä on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaa koskevissa asioissa.

Sen viranomaisen, jonka käsiteltäväksi aloite kuuluu, on ilmoitettava aloitteen tekijälle kuukauden kuluessa aloitteen tekemisestä sen arvioitu käsittelyaika ja keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä.

Nuorisovaltuusto esittää aloitteeksi seuraavaa:

THL:n ja eri tutkimuksien mukaan nuorista 20–25 prosenttia kärsii jostain mielen tervyyden häiriöstä, ja mielen tervyyden on suurin syy nuorten alle 30-vuotiaiden työntekijöiden aikaisille työkyvyttömyyseläkkeille. Meillä on nykyään käsissämme mielen tervyyden kriisi, jonka korjaamiseksi tarvitsemme uusia rohkeita toimintatapoja. Palvelut ovat jääneet pahasti jälkeen nousseen palvelutarpeen rinnalla ja ongelmat pääsevät pahentumaan peruuttamattoman pahoiksi. Menetämme jatkuvasti nuoria, jotka ovat kiistattoman tärkeitä niin monille yhteisöille kuin koko suomalaiselle yhteiskunnalle. Meillä ei ole varaa menettää enää yhtään nuorta.

Mielenterveystarkastukset toimisivat periaatteessa samalla tavoin kuin muutkin kouluterveydentarkastukset, mutta mielenterveyden osalta. Mielenterveydentarkastuksessa nuori kohtaisi koulussa työskentelevän mielenterveyden ammattilaisen, kuten esimerkiksi psykologin, kuraattorin tai psykososiaalisen sairaanhoitajan, jonka kanssa hän pääsee keskustelemaan niin psykologisesta kuin sosiaalisesta terveydestään.

Tavallisten kouluterveydentarkastuksien yhteydessä käydyt keskustelut mielenterveydestä käsittelevät mielen hyvinvointia hyvin pintapuolisesti. Usein mielenterveyttä käsitellään vain esimerkiksi täytettävän lomakkeen avulla, jonka tulokset eivät välttämättä kerro lasten tai nuoren mielenterveyden tilasta mitään. Lomakkeen tuloksia ei voida yleistää kertomaan jokaisen mielenterveydestä, sillä vastausvaihtoehdot kertovat lähinnä ääriolotapauksien tilasta, eikä usein nuoret vastaa niihin totuudenmukaisesti.

Mielenterveystarkastukset antaisivat nuorille toimintatapoja, joilla voidaan vahvistaa omaa mielenterveyttä. Meidän hyvinvointialueen nuorista lähestulkoon puolet ovat olleet huolissaan viimeisen 12 kuukauden sisällä omasta mielen hyvinvoinnistaan. Mielenterveydentarkastukset myös varmistavat, että kaikki nuoret pääsevät ja ohjautuvat avun piiriin, sillä lähes joka viidennes nuori LUVN:n hyvinvointialueella ei ollut saanut koulun sisältä apua, vaikka olisi sitä tarvinnut. Kouluterveydenhuollon ulkopuolisilta palveluilta tukea tarvitsevista nuorista melkein vain puolet ovat saaneet apua.

Mielenterveystarkastukset toisivat henkisen terveyden fyysisen terveyden kanssa samalle tasolle. Kun palvelua käytetään varhaisesta iästä ja näille palveluille saadaan kasvot, on näiden palveluiden luo myös matalampi kynnyks palata hädän iskiessä. Kun palveluilla on matala kynnyks ja nuorten mielenterveyttä tarkastellaan niin hyvinvointialueen toimesta kuin nuoren kanssa yhdessä säännöllisesti ja varhaisesta vaiheesta asti, saamme pelastettua useita nuoria. Tarkastukset ehkäisisivät niin olemassa olevien ongelmien pahentumista, nousevia ongelmia ja pystyisivät mahdollisesti jopa estämään tulevaisuuden vielä näkymättömissä olevia ongelmia.

Mielenterveyden ennaltaehkäisevät palvelut ovat myös taloudellisesti kannattavia. Esimerkiksi THL raporttien mukaan varhainen puuttuminen mielenterveysongelmiin voi vähentää erikoissairaanhoidon tarvetta jopa 30%, ja yksi säästetty vuosi työkyvyttömyyseläkkeessä voi tuoda yhteiskunnalle keskimäärin 35 000 euron säästöt per nuori. Myös yksi euro, jotta käytetään masennuksen tai ahdistuksen hoitoon palautuu 3,3–5,7-kertaisena vuonna 2018 valtioneuvoston teettämän selvityksen mukaan.

Vaikka mielenterveys on noussut julkiseen keskusteluun ja keskusteleviin pöytiin, on mielen mustuminen ja henkiset ongelmat edelleen tabu tämän päivän yhteiskunnassa. Ennaltaehkäisevät palvelut, kuten tämä voivat ehkäistä Vantaan kouluampumisen kaltaisia traagisia tapahtumia. Jokainen nuori käy terveystarkastuksissa ja tarkastelee pääosin fyysisistä terveyttä terveystarkastuksissa säännöllisin väliajoin ja tunnilta on helppo

ilmoittaa lähtevänsä terveydenhoitajalle: kaikkihan siellä käy. Mielenterveystarkastukset normalisoisivat mielenterveyspalveluiden käyttämistä ja psykologille, kuraattorille tai muulle ammattilaiselle juttelemaan menemistä: kaikkihan siellä kävisivät!

Nuorten hätähuudot ovat olleet ilmassa jo vuosia ja koettu koronakriisi, paheneva ilmastokriisi sekä entistä sotaisampi nykyisyys vain syventävät nuorten kovaa ahdinkoa. Jotta meidän hyvinvointialueella on vielä tulevaisuudessakin hyvinvoivia ja työssäkäyviä aikuisia, koulusta valmistuvia ja aktiivisia nuoria sekä ylipäättään toimiva yhteiskunta, ei näiden tulevaisuuden aikuisten voida antaa tippua yhteiskunnasta nyt. Mielenterveyskriisi vaatii konkreettisia toimia ja uusia rakenteita tukemaan tulevaisuuden yhteiskuntaa ja hädässä olevia nuoria, ja mielenterveystarkastukset ovat juuri tätä. Tämänkaltaiset ennaltaehkäisevät toimet tulevat myös hyvinvointialueella taloudellisesti kustannustehokkaammaksi kuin kalliit erikoissairaanhoidon palvelut ja pitkät terapiaajaksot.

LUVN:n hyvinvointialueen nuorisovaltuusto vaatii, että hyvinvointialueella toteutetaan vuosina 2026-2030 mielenterveystarkastuksien kokeilu laajojen terveystarkastuksien vuosina, eli 5. ja 8. vuosiluokilla sekä toisen asteen 1. vuosiluokalla ja asiaan budjetoidaan tarvittavat määrärahat hyvinvointialueen talousarvioon. Kokeilun aikana tehtyjen tarkastuksien vaikutuksia nuorten hyvinvointi- ja mielenterveyskehitykseen tarkastellaan jatkuvasti ja tarkastuksia tulee jatkaa tulosten ollessa positiivisia

Liitteet

- 3 Aloite mielenterveystarkastuksien toteuttamisesta Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella

Oheismateriaali

Tiedoksi Täytäntöönpano

Päätöshistoria

§ 53

Ilmoitusasiat

Päätösehdotus

Nuorisovaltuusto päättää merkitä ilmoitusasiat tiedoksi.

Käsittely

Päätös

Nuorisovaltuusto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Nuorisovaltuuston tietoon halutaan saattaa seuraavat ilmoitusasiat:

1. Nuorisovaltuusto on kutsuttu hyvinvointialueen asukasiltan, jonka aiheena on lapset, nuoret ja perheet. Tilaisuus järjestetään tiistaina 19.11.2024 Kirkkonummen kirjastotalo Fyyrin Mörne-Salissa (Kirkkotori 1, Kirkkonummi). Tilaisuuden alussa on klo 17-18 asukkaiden kahvitilaisuus, johon toivotaan myös nuorisovaltuutettujen läsnäoloa.
2. Seuraava kokous on torstaina 28.11.2024 klo 17.00.

Liitteet

Oheismateriaali